

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) :
กรณีศึกษา กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขต
การศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ร่วมกับการศึกษา
ข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ภายใต้ขอบเขตการศึกษาที่แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ขอบเขต
เนื้อหา และขอบเขตประชากร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ต้นทุนในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก)

1.1 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เป็นเงินที่ต้องจ่ายในการลงทุนเริ่มแรก ในการศึกษา
ค่าใช้จ่ายในการลงทุนประกอบด้วย ค่าก่อสร้างอาคาร เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น
ในการดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์

1.2 ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ ประกอบไปด้วย วัตถุดิบทางตรง วัตถุดิบทางอ้อม
ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

1.3 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ประกอบไปด้วย ค่าตอบแทนผู้บริหาร
ค่าตอบแทนผู้ดูแลด้านการเงินและบัญชี และค่าพาหนะ

2. ประเมินโครงการในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) สำหรับ
ผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่อง และผลิตภัณฑ์สาหร่ายเลิครส (ไกยี่)

2.1 ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB)

2.2 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV)

2.3 อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal Rate of Return : IRR)

3. วิเคราะห์ผลตอบแทนในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (โก) สำหรับผลิตภัณฑ์ห่อหมกโก (ห่อหนึ่งโก)

3.1 อัตรากำไรต่อต้นทุน

3.2 อัตรากำไรต่อค่าขาย

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษารั้งนี้ คือ สมาชิกของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว อำเภอท่าวังพา จังหวัดน่าน ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลในการศึกษา จำนวน 25 คน ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการตลาด และสมาชิกผู้ผลิตของกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ได้จาก 2 แหล่งข้อมูล คือ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการตลาด และสมาชิกผู้ผลิตของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว อำเภอท่าวังพา จังหวัดน่าน จำนวน 25 คน โดยใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก สังเกตการทำงาน และกรรมวิธีการผลิต

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์สาหร่ายน้ำจืด (โก) จากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร รายงาน บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากข้อมูลออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูล คือ บทสัมภาษณ์ โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Depth Interviews) ประกอบกับการใช้วิธีการสังเกตการณ์ทำงาน และกรรมวิธีการผลิต แบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น หลังจากศึกษาและรวบรวมข้อมูลแล้ว จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อทำการสรุปและแสดงผลการศึกษา ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างการบริหารงาน ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่ม ประเภทของผลิตภัณฑ์ ปริมาณการผลิต กรรมวิธีการผลิต แหล่งที่มาของความรู้ แหล่งที่มาของเงินทุน การจัดสรรเงินทุน บุคคลหรือกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ประเภทสินค้าที่ทำการผลิต การจัดจำหน่าย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการผลิต นำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) แบ่งการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เป็นเงินที่ต้องจ่ายในการลงทุนเริ่มแรก และในการศึกษานี้ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนประกอบด้วย ค่าก่อสร้างอาคาร เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น กะละมัง หม้อ ถังน้ำ เครื่องรีดถุง เพื่อคำนวณหาเงินลงทุนเริ่มแรก
2. ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ ประกอบไปด้วย วัตถุดิบทางตรง เช่น สาหร่ายน้ำจืด (ไก) กระทียม เกลือ ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต เช่น ค่าไฟฟ้า เพื่อคำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยและกระแสเงินสดจ่าย
3. ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต ประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เช่น ค่าตอบแทนผู้บริหาร ค่าตอบแทนผู้ดูแลด้านการเงินและบัญชี และค่าพาหนะ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากสำหรายน้ำจืด (ไก) เพื่อให้ทราบถึงรายได้ต่อหน่วย กระแสเงินสดรับ และคำนวณหากระแสเงินสดสุทธิ วิเคราะห์โครงการโดย

สำหรับผลิตภัณฑ์สำหรายน้ำจืดและสำหรายน้ำจืด (ไก)

1. วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) ควรมีระยะเวลาคืนทุนที่สั้นกว่าระยะเวลาคืนทุนที่ต้องการหรือมีระยะเวลาคืนทุนเร็ว
2. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ถ้าผลออกมาแล้วมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกหรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิสูงกว่าจำนวนเงินลงทุน จะถือว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ยอมรับได้
3. วิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal Rate of Return : IRR) อัตราผลตอบแทนที่คำนวณได้ควรเท่ากับหรือมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรคือร้อยละ 6.75 ซึ่งเป็นอัตรา 30 เดือนพฤศจิกายน 2552 จะถือว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ยอมรับได้

สำหรับผลิตภัณฑ์ห่อหมกไก (ห่อหนึ่งไก)

1. อัตรากำไรต่อต้นทุน หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วเทียบกับต้นทุนทั้งสิ้น
2. อัตรากำไรต่อค่าขาย หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วเทียบกับยอดขาย